

Nro. 34.

**A' FELS. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.**

Adált Bétsböl, Kedden Aprilis 29 ik napján
1206 ik éfztandéban.

B é s z.

Felséges Urunk ö Cs. és Cs. Kir. Felsége, Graf Gyulay Ignátz, Horváth országi Báu, és Cs. K. Feldmarschal. Lieutenant Urat, egy Magyar gyalog Regementnek tulajdonosát, a' Mária Therésia Vitézi Rendjének Komendatorát, mind a' maga mind pedig öseinek a' Király és Státus eránt bizonyított érdemeire nézve Belső Status Tanátosfá tenni, kegyelmesen méltoztatott.

N é m e t O r s z á g.

Aprilis 7 kén ilyen tábori szolennitások mentek véghöz a' Swéd fő hadi szálláson Greifswalde mellett: — „

„Az egész sereg egy véghetetlen térségre szállott-meg, a' hova Király 11 órakor érkezvéa-ki, Genz Báró *Armfeld*, a' ki a' seregeket rendbe állította vala, azoknak ezen alkalmazossággal való vezérléseket ő Felséginek által adta. A' Király a' seregek lineájának közepéhez menvén, egy négyszegű csoportnak formálása eránt a' rendeléseket kiadta, 's ezzel egy beszédet intézett seregeihez, a' melyben ekképpen fejezte-ki magát:

„Én titeket, Vezérek és Katonák! minnyajotokat ide öfzfze gyűjtöttelek, hogy azon buzdóságtokkal való megelégedésemet, a' mellyel magát kiki közzületek megkülömböztetni iparkodott, kijelentsem. Hogy a' körülállások engemet megakadályoztattak ez ideig abban, hogy veletek egygyütt annak a' nagy célnak megfelelhettek, a' melyre nézve benneteket ide hoztalak: ebben az Isteni gondviselésnek hatalmát tartozunk megismerni, 's magunkat az ő rendeléseinek, önön magunknak megtagadásásával alájok adni. Fenn tartottátok ti isakugyan a' Swéd seregeknek betsületeket olyan módon, mint azt őseitektől örökség szerént által vettétek. Mostanában viszfza hoztalak azon tartományba benneteket, a' mellyet oly ditsőfféges módon foglaltak el őseitek. Csak azok a' mi fegyveres társaink nintsenek még itt, a' kiket én az én Szövetségeseimnek az Anglus Királynak tartományba (*Lauenburg*) védelmezése végett hátra hagytam vala. Adjunk hát tehát annak a' Fő Hatalmasságnak, a' ki minket ezen veszedelmes időben ilyen látható módon védelmezett. Egész háládatosságotokkal áldozatok néki ezen kegyelmességiért, és esedeztetek azon l.

gedelmiért, hogy bennünket a' betsület és virtus ösvényéről eltávozni soha ne engedjen."

Ezen beszédnek elhalgatása után az egész sereg ezen kiáltást sokszorozta: *Isten tartsd meg Királyunkat!* a' mellyel a' papok a' katonaság négykezű sorai közzé bémenvén, rendes imádságaiknak tartásához fogtak.

Az imátkozás után az egész sereg a' Király előtt maschérozott el. A' Király estvéli 9 órakor érkezett vizsza *Greifswald*ba egész Rábjával; a' hol az egész város meg volt tiszteletére világoztatva, &c.

Aschaffenburgból April 16-kán. *Dármstadt* felől nagy Izámú Frantzia lovasság érkezék ma ide, a' melynek további czélozása felől még eddig semmi bizonyost nem tudunk.

Frankfurt, a' Ménus mellett, April. 17-kén. Az *Isenburgi* Hertzeg, a' ki egy gyalog Regementet állított a' maga neve alatt a' Frantzia Császár szolgálatjára, és a' ki most Párisban tartozkodik, látván hogy a' gyalogság' kiállításában boldogulhat, arra ajánlotta magát ismét, hogy egy lovas Regementet is fog állítani ugyan azon szolgálatra. — Az *Osnabrückből* jött tudósítások szerint, egy idő óta néhány Frantzia tisztek jelentek ott meg mint Biztosok.

Norinbergá, Aprílis 18-kán. A' *Pruszszus* seregek, városunknak azon birtokaikba, mellyeknek neveik *Betzenstein, Hiltpoltstein,* és *Græfenberg,* és a' mellyek városunk környékének a' *Bayreuthi* Fejedelemség felől való határait formálják, bészállván, azokat véstelenül elfoglalták.

Norimberga, Aprilis 18 kán. A' Bayreuthi Pruszsiu. Komandirozótól Gróf Tauenczienből egy jelentés érkezék - bé Magistratusokhoz, a' melly által azt adatja tudtára, hogy Betzenstein, Hipolstein, és Graefenberg nevü birtokainkat azért a' bolzfűsűségért foglaltatta légyen el, a' mely a' Pruszsius fegyveres népen Betzensteinben az által tétetett, hogy egy Pruszsiái formaruhában lévő Kraus nevü katona, a' mellett hogy Pruszsiái szabadságlevél volt nálla, elfogattatott és vason Norimbergába vitetett.

Vévén Magistrátusunk ezen jelentést, azonnal ilyen hirdetést intéze városunk lakosaihoz: — „Ő (t. i. ezen Magistratus) leirhatatlan bámúlással értette, hogy a' Pruszsius fegyveresek a' nevezett helységeket elfoglalták, valamint szintén azt is, hogy Betzensteinből egy Strátsam:stert két katonákkal egyetemben, Bayreuthba vittek. Muskatéros Kraus Norimbergai születésű; a' Norimbergai szolgálatból csak tavaly szökött el; 'smostrandban önként jött vissza Betzensteinba, hogy ismét Norimbergai szolgálatot vállaljon, &c.“ — A' Pruszsius Komendánsához Gróf Tauenczienhez egy követtséget küldött által a' Magistrátus, hogy ezen környülállásokra nézve hivassa vissza a' Pruszsius katonaságot a' Norimbergai helységekből.

A' Magyar Kurir is kiadta vólt néhány hetekkel ez előtt Pruszsius Minister Hardenbergnek egy levelét, a' mellyet ő a' Berlinben lévő Anglus Követhöz Lord Harrowbyhez intézett volt, és a' melly az akkori időkre nézve volt nevezetes, midőn tavaly Deczemberben ugyantsak Pruszsius Minister Gr. Haugwitz a' Francia Császárt

fő hadi szállásán megjelenvén, azokat az alkudozásokat folytatta, a' mellyeknek már most látszanak lassan a' következei. Ezt a' levelet azután a' Párisi *Moniteur* is kihirdetvén, sok tekintetben nevezetes jegyzéseket tett utánna. Erre a' *Moniteur* kiadására mostanában ismét terjesztett Minister *Hardenberg* a' Berlini 'Udvari Ujság által egy előadást a' világ' eleibe, a' melyből azt is által lehet latni, hogy a' *Moniteur* jegyzései miket foglaltak vólt magokban. Így következik a' Minister *Hardenberg* előadása: — „

„A' Martzius 21-kén kijött *Moniteur*, midőn az én Deczember 22 kén 1805 ben, az akkori Berlini Anglus Ministerhez Lord *Harrowby*hez intézett levelemet kiadta, egyszersemind az eránt is megfollított engem', hogy mondanám meg, hogy valóságos eredeti levelem volt - é a' nékem, vagy nem? és külömbkülömbféle jegyzéseket is vetett utánna.

„Egy Státus' emberinek állspotját különösön terhesíti egyebek között az a' kötelesség, hogy ő sokszor akkor is halgatni kéntelenítettik, midőn tselekedetei roszra magyaráztatnak, vagy, midőn őtet rágalmazzák.

„Azonközben mind Királyomnak mind magának tartozom azzal, hogy kinyilatkoztassam, hogy az a' levél, ámbár a' kihirdettetéskor néhány fontos kifejezéseit megváltoztatták, valósággal hivatal szerint és a' Király' parantsolatjára irattott — a' Királyra nézve azért tartozom ezzel a' nyilatkoztatással, minthogy a' *Berlini* Udvarnál, akár miként legyen a' *Moniteur* az itt lévő Kabinéti rendtartásról tudósítatva, ilyen lépése-

ket tenni, mint ezen levélnek írása, nem szabad a' Királynak előre való tudta és akaratja nélkül — magamra nézve pedig azért, hogy el nem nézhetem lágy melegséggel azt, hogy alkalmasnak tartsanak arra, hogy hivatalom ellen való dolgot követhessek el, vagy hogy azzal veszedelmeztessem magamat, hogy a' Király nevében valamint tsináljak olyant, a' mit az után a' Király által hibásnak tartatni szemlélyek.

„Decz. 15-kén Berlinben sem a' Király sem más valaki nem tudhatta telyességgel, mitsoda alkura lépett Gr. *Haugwitz* ur Bétsben, minthogy arról csak Berlinbe való hazaérkezésével tett és csak szóval való tudósítást, a' mely December' 26-kán történt. Mint én a' Lord Harrowbyhez intézett levelemben egyenesen kifejezve irtam, Berlinben tökéllates bizonytalanság uralkodott a' Frantzia Császár' czélozásai eránt: a' táborok mint két részről hadi lábán állottak a' tsatázó mezőn. Generálmajor *Pful* ur a' Frantzia fő hadi szállásra küldetett vala Gr. *Haugwitz* urhoz, hogy arról a' interimális egygyezés állapotjáról, a' mely az én Lord Harrowbyhez intézett levelem tárgya volt, a' a' melynek ugyantsak Gr. *Haugwitz* ur volt az első javaslója, ötet tudósítsa. *Pful* ur előtalálta ezen Ministert, a' ki már vizsza felé jött a' meghatározott egygyezéssel, a' melyhez képpel tehát természet szerént el kellett mulni az előbbeni interimális egygyezésnek. Ezekben áll a' történeteknek valóságos mivoltok, 's ezekből lehet a' *Moniteur* jegyzéseit részreahajlás nélkül megítélni.. —

„Én az én Királyom és a' Pruszszus nemast

előtt való jó nevemben, ezeknek erántam való bizodalnokban, 's a' tiszteletra méltó idegeneknek, a' kik közzé számlálom örömmel a' Frantziákat is, jó gondolkodásokban helyheztetem betsületemet. Én nem születtem ugyan Pruszfiában *) , hanem hazafiui indulatomra nézve egy ide való születésű embernek sem engedek, 's az ide való hazafiui juss rész szerént szolgálataim, rész szerént pedig az által tettem tulajdonommá, hogy örökös vagyonomat ide hoztam által, és itt birtokos lá lettem. Ha szintén katona nem vagyok is, tsak ugyan érzem, hogy katonaságra sem volnék méltatlan, ha a' Végezés arra határozott volna, hogy Királyomat, annak jussait, 's a' Státus' bátorságát, méltóságát, és betsületit, fegyveres kézzel kelljen oltalmaznom. Ez a' felelet a' Moniteur jegyzéseire. Egyéb eránt engemet sem az ujjságokban kijövő irkálások, sem a' kiadóknak jegyzéseik betsületsmtől meg nem fosztanak.

Berlin, April. 13-kán. Az itt lévő Anglus Követ *Jackson* ur, nem tsak szállásáról mondtale, hanem rakodni is elkezdett, a' melyből azt hozzák ki a' Berliniek, hogy ötet butsozás nélkül fogják minden órán elfzalszítani. — Hogy *Hardenberg* ur a' Minifterségből kilépett, azt minnyájan igen sajnáljuk. Méltán lehet gondolni, hogy Gróf *Haugwitz* ur, a' ki azokban a' félelmes időkben is, midőn tavaly a' Pruszfiái sere-

*) Azt is mondtotta volt a' Moniteur Minister *Hardenberg*ről, hogy Londonban nevededett volna, &c. &c.

gek hadi lábra állittattak vala, szünet nélkül a' Frantziakkal való sz vetts get javasolta, leszen Külső dolgokra  gyel  Ministerr .

Frantzia Ország.

Lille vagy *Ryssel* városából April. 9-k n. Itt egy leveg i  taz  igen szerentsétlen módon vete véget életének Aprilis 7 k n. *Mosment* a' neve a' szerents tlennek. Mostanában a' 9-dik és utolb  leveg i  taz s t tette. A' hirdetőt kiadv n, a' nevezett napon reggel a' maga leveg i golyobiss nak az ahoz kivántató g z  tval való felpuffaszt s hoz hozzá fogott; déltájban mindenek k szben váltak; az  g tiszt  volt, a' nap szépen sütött; minden környülállások egy leg jobb kimenetelű leveg i  taz ssal biztatták a' már néhányszor próbált ifiut. A' sok nézők  f tze gy lekeven, a' b tor ifi  b ul hajotsk j baa' golyobis alá; dits  módon fel emelkedik a' levegőbe, noha egy kevéssé nagyobb sebességgel, mint szokás, és felmenetelekozben, z szl j nak, a' melly a' Cs fz ri arany S ssal ékeskedett, módos hajtogatása  tval köszönti a' tapsoló közönséget, és az után a' sz lment ben folytatta útját. Bizonyos magoss gra érkezvén, egy állatot az ugy nevezett *parachut* segedelmivel szerentsésen lebots tott a' földre, oly serelem nélkül, hogy kár volt magának ugy le nem j ni. Egy  ra tájban éppen a' város felibe hozta a' sz l, de ismét hirtelen d l felé láttatott ford l i. Azonkozben egy világos pontotska tűnik a' magoss gban a' nézők' szemibe, mint egy tündöklő tsillag, de a' mellyet tsak hamar azon zászlónak lenni esmérték a' nézők, a'

mellyet a' hajós, felindulásakor a' kezében tartott. A' zászló lassan lassan le felé, a' golyobis ellenben ekkor, valami egyfertálykor a' kettőre, hirtelen olyan magosságra emelkedett, hogy egy emberi szem által sem láttatható többé, a' mely után a' nézők nagy meglepődéssel haza kezdtek takarodni. Azonban látják, hogy egy ifjú a' hajós' zárlját épségben hozza, mint mondta a' város lántzáról; őszsze szalad a' fokaság, bámul, várja a' történet' kimenetelét, 's mely igen elremül, midőn valaki, a' kevés minutákkal az előtt a' levegőben ide 's tova ditsőllégesen evező hajóft, rettentő módon csak nem a' megismérhetetlenségig őszsze romolva véressen a' vár' arkában halva heverni meglátja. Azt mondják a' kik látták életében, hogy szép ifjú volt a' szerentsétlen. —

Mi módon eshetett ki a' hajótskájából, nem tudhatni. Némelyek azt mondják, hogy igen kistti volt a' hajója, és semmi karja vagy tartoztatója nem volt, melyre nézve könnyen megezhett, hogy a' felette nagy magosságban mély álom nyomván el a' hajóft, kihégeredett belőlle. Hogy a' zászlóját kezében tartva esett le, abból akarják kihozni, hogy egymáshoz nem mefűzse, t. i. a' zászlót fenn a' sántzon a' hajóft pedig benn az árokban eláltsák meg. Gondólei lehet azt is, hogy a' tsónakot a' golyobishoz foglaló kötelek közül valamelyik szakadt vagy oldott el, és úgy bukkant ki szegény *Mosment* belőlle. Talám ha a' golyobist megtalálják valahol, annak állapotjából hozza lehet vetni, mi okozta a' szerentsétlen etetet: melyre nézve kihirdette, hogy a' ki megtalálja szorgalmasan vizsgálja meg és jegyez-

ze fel, hogy milyen állapotban lefznek annak minden kötelei és egyéb részei.

Az Északi Német Birodalomban lévő ugy nevezett *Hanse*, egész függetlenségben és szabadságban élt kereskedő városok' ügyét, mostanában magok a' Frantzia Birodalom béli kereskedő nagyobb városok kezdték felvenni a' magok Császárok előtt. A' *Bordeaux* béli kereskedőknek nevezben ilyen előadás jött-ki a' Frantzia Ujságokban: —

„Csak a' *Hanse*-városok azok, a' melyek a' Német Birodalomban még eddig a' magok függetlenségeket és szabadságokat megtartották: és hogy tovább is megtarthassák, 's egy Hatalmasság által is, mint meghodoltatott birtokok, el ne foglaltassanak, azt a' mi tulajdon javunk is kívánja. Midőn a' tengeri hadakozások miatta' tengeren való kereskedés félbe szakad, akkor ezeknek *neutrális zászlók* alatt szoktunk a' Statusoknak ezen betegségekre nézve, néminémű vizsgálást venni. Az ő közbenjövetelek nekünk ilyenkor igen szükséges szokott lenni. Semmi tekintetben valami félelmet nekünk ők nem okozhatnak, a' melyre nézve őket a' magok virágzó állapotokban védelmezni és fenntartani veszedelmes lehetne. Ők minden nemzeteknek használhatnak, a' nélkül hogy valamelyiknek árthatnának. Szükséges volna tehát úgy bánni ezekkel a' városokkal, mint az olyan nemzetekkel, a' melyekhez legnagyobb kedvezéssel viseltetünk.“

Azt mondják, hogy *Nantes* és *Lyon* városaik is hasonló előadásokat adattak-ki ezen tárgyra nézve a' közönséges levelekben, és valamint

Bordeaux, úgy ezek is a' Császárhoz folyamodtak volna az említett Német Kereskedő vérosoknak a' magok függetlenségeben való megtartatások végett.

* * *

Végezte a' Frantzia Császári Familiát illető Dekretomnak: — „

„*Ötödik Titulus. A' Familia Tanátsáról.*

33) Tz. A' Császár mellett lézzen egy Familiai Tanáts, a' melly, a' 10-ik, 11-ik, és 13-ik tzi-keiyekben előadatott foglalatosságai mellett, itéle- tet lézzen — 1) ször, azokban az esetekben midön a' Princzek és Princznék ellen olyan vádak fordulnak elő, a' mellyek az ő tulajdonságok és a' 12-ik esztendőben Floreal 28 kán költ Konstituzi- onális Aktának 101-ik Czikkelye szerént, a' kö- zönséges Itélőszék eleibe nem tartoznak — 2) ször, az olyan tettekre nézve, a' mellyek tsupa személyt illető dolgok és vagy a' Princzek és Princznék által vagy ezek ellen követtettek el. Egyebek a' közönséges Itélőszék eleibe tartoznak. — 34) Tz. A' Familia Tanátsában a' Császár, és ennek jelen nem léteben a' Birodalom Fő Kancellariussa ül- elöl, a' ki annak mindenkori tagja. Rajta kívül áll továbbá ezen Tanáts, egy Császári Princzből, a' kit a' Császár nevez- ki, a' Birodalom Digni- táriussai között az idtjére nézve leg első Hertzeg- ből, a' Birodalom' leg idősebb Marschaljából, a' Szenátus Kancellariussából, és a' Cassations-Itélő- szék első Előülőjéből. Az Ország Fő Birája és Julliczminister közönséges Ministeri, a' Császári Ház Titoknokja pedig Irói Szolgálatot tesznek ezen Tanátsban. Minden ide tartozó irások a' Császár-

ri levelesházba tételnek-le. — 35) Tz. Az ezen Tanács eleibe tarozható dolgok leg előbb a' Fő Kancellariusnak jelentődnek bé, a' ki arról leg fellyebb 8 napok alatt tudósítani tartozik a' Császárt, és tölle további rendelést veszen. 36) Tz. Ha a' Császár azt parantsolja, hogy az Itélőszék eleibe terjesztődjék a' dolog: a' Fő Kancellarius leg előbb megpróbálja az őszszebékeltethetff. A' procezzszuff, t. i. a' részeseznek mondásaikat, kívánságaikat, és feltételeiket, a' Cs. Familia Statutitoknokja írásba veszi. A' részesez megegyezésének tsak a' Császár' helybehagyása után lehet következése. 37) A' Familia Tanácsa nem tartozik a' procezzszusok közönséges rendjít követni sem annak elintéztetésében (instruálásában) sem az itélettételben: hanem a' részesezket, vagy magok személyekben, vagy pedig meghatalmazott képviselőiket, mindenkor meghalgtatni, 's az indító okokat elő hozni tartozik az itéletben. Az itéletet egy hónap alatt tartozik kimondani. 38) Tz. A' Familia Tanácsa által kimondatott, itélet nem vitethetik a' *Cassations-Itélőszék* eleibe. A' Fő Biro a' Kamara' ajtónállója vagy más kirendelt személy által adtja tudokra a' peresfeleknek az itéletet. 39) Minckutánna a' Familia Tanácsa az eleibe terjesztődött panaszot megfontolta és fundamentomosnak találta, tsak arról teszen nyilatkoztatást, hogy az a' személy, a' ki ellen intézette van a' panasz, méltó az ezen tárgy eránt való megintetésre, 's a' dolognak további meghatározását az után egészszen a' Császárra bizza. 40) Tz. Ha a' Császár nem találja jónak a' megkegyelmezést, a' tsalekedetnek nagyságához képz

pest kimondja arra a' 31-ik tikkelyben meghatározott büntetések közül valamelyiket, sőt általváltoztathatja azt valamelyik Statusfogházba való két éltendeig tartó bezárattatásra is.

Hatodik Titulus. 41) Tz. A' Birodalom Nagy Dignitáriusai és Hertzegei is a' 31 dik tikkely alá tartoznak az abban meghatározott törvénytésken.

Batava Respublika.

Hága, April. 11-kén. Fontos dolog felett tanátskoztak (így szól a' Hágai Ujjság) tegnap a' mi ugy nevezett *Hatalmas Rendjeink*, és olyan Végrést hoztak, a' melynek nyoma sokáig fele fog maradni a' mi emlékezetre méltóbb történeteinknek könyvében. — Mi legyen ez a' fontos végrés, jónak találta még most elhalgatni az író. —

Hogy *Lajos* Frantzia Császári Princz nem soká a' mi fejüaké fog lenni, azt még ma is álkatatossággal hiszik lakosaink. A' mi a' békeségnek helyreálltathatását illető remenségünket illeti, ezt még csak azon az egy környüálláson sandálhatjuk, hogy a' Frantzia és Anglus Külső Ministerek Talleyrand és Fox között, elkezdődött levelezések még nem szakadtak végképpen félbe, noha ezen vékony remenségüket is nem kevésé gyengítik az a' féle hírek: hogy az Angliai országlószék a' magakikötöhelyeiben találtató Pruszszus hajókat bétiltatta; hogy már az Anglus hajók a' mi partjaink mellett 3 Pruszsziai hajót el fogtanak; hogy a' Swéd és Orosz Udvarok, a' mi Respubli-

kánknál lévő Követeiket haza hivatták; 's hogy a' Frantzia Országlószék rendelést adott volna ki az eránt, hogy az *Utrechthex* nem mészze *Zeiftnál* lévő Lógerbe ismét egy Frantzia sereg fogna megtelepedni, 's több effélék. Közönséges leveleiben a' *Swéd* Királynak egy nyilatkozatása jött ki a' *Prulfsziai* Udvar ellen, a' melyben kemény kifejezések fordulnak elő.

Nagy Británia.

London, April. 5-kén. Mint valóságot úgy irhatjuk már most, hogy a' kikötőhelyeinkben találtató *Prulfsziai* hajóknak letartóztatások eránt minden kikötőhelyeinkben kiadott a' parancsolat; és hogy a' tengerekre is minden felé elmentek a' rendelések az eránt, hogy akár hol találtnak a' *Prulfszus* hajók, mint törvényes ragadomány fogadtassanak-ei: a' melly annyira, mint valóságos hadizenet.

Híradás.

Vendégfogadók' Arendába bocsátását illető
Híradás.

Gáts mezővárosban *Losontz*hoz közel *Nógrád* Vármegyében, a' hol *Sóháron* és *Postán* kívül, még egy Cs. Kir. szabadsággal felszállított közönséges és finom posztó Fábrika is vagon, a' melly ott helyben sok száz körülbelől pedig sok ezer kezeket tart fennivaló munkával *Gátsról* oltatván azoknak ki a' gyapjú, — ezen városkában van nek két Vendégfogadók, a' melyeket a' *Gr. For*

gácsné ő Nga uradalma béli tífziség árendába ad ki. Az egyik Vendégfogadóban, a' Német városban, felyül öt vendég szobája és egy tágas tántzháza van ehez tartozó benyílókkal egygyütt, úgy hogy abban Vándorló Nézőjátékosok is járhatnak mint egy kis Nezőjátékszínben — vagy Teátromban. Földszint van egy Kavéház 's abban egy biliárd, Bormérőszoba, három más szobákkal és két konyhával együtt Vendégfogadás számára valók, Istálló 12—14 lóra való, szín, Pintze 100 akó borra való, egy kertel együtt ott a' háznál, mind ezek köből építve 's a' tűz veszedelme ellen is bátorságba helyheztetve. — A' másik Vendégfogadó a' városnak Tót részében esik, és egy bormérő 's ivó házból, egy lakószobából konyhából és pintzéből áll. — Továbbá Halits nevű szomszédfaluban és Losontz felé az ország útban is van egy köből épült Vendégfogadó, mellyhez a' nagyobb pintzék a' Várban vagynak. — A' serfözöt és a' pálinka meréft Zsidók bírják árendába és így ez az árenda csak a' bormérésre terjed ki. — Legjobban szeretné az Uraság, ha az a' ki ezeket árendába kivenné tulajdon természet méretné ki, hogy így a' lakosoknak annál inkább eleget tehetné, 's maga hasznát is jobban előmozdítaná. — Az árenda kezdete a' jövő Sz. Mihály napjától számlaltatik 's három esztendőre adatnak ki a' Vendégfogadók. Bővebb tudósítást adhat ezekről Pesti Polgár és Kereskedő *Liedemann Samuel* Ur, vagy a' Földes Uraság Gátson, a' kiknél az árendálni kívánók magokat Május 15-ikéig legfeljebb is jelenteni ne terhelteffenek.

Másodszori Híradás.

Bizonyos Katholika hiten lévő Fejér személy különös szerentségének tartja a' Nemesi rangban lévőknek, 's az érdemes közönségnek értékre adni, hogy tehetségeit, (talentomait) a' köz jó használtatására önként ajánlhatja. Oktatását ezen következő tárgyakban fogja folytatni.

1) Az Olvasásban, írásban, és számvetésben —

2) Fejér ruha varrásban és megjelelésben

3) Valogatott kötésben (strikkelésben) és páltza köző készítésben

4) Sokféle Retze kötésben (Hálókötésben)

5) Himezésben (mesterséges kivarrásban) és Tambo-írásban

6) A' Fejér munkáknak külömbkülömbféle általtörésében (Weisdurchbrochene Arbeit von verschiedener Art)

7) A' Piano-Forte verésnek fundamentomos tanításában

Az illendő élés modjára (kofztra) szállásra főképpen pedig a' jó nevelésre különös szemvigyázása létszen az említett személynek.

Ha akarmelley Vallásbeli Nemesi Rangból valóki Kisalfzronykáját; az érdemes Közönségből pedig Leánykáját a' fellyül említett tárgyakban kívánná taníttatni, ne sajnáljon a' Veröcsei Tiszteletes Predikátorral *Molnár Ferentz* Urral a' ki ezen dolog végett, megkérteztett bővebben értekezni. A' levelet *p. Vátz* kell Postára utafittatni.

P. D.